

Εἰς τὸ τέλος γινόμενος τοῦ λόγου, δὲν θέλω νὰ παραλείψω ἀμνημόνευτον καὶ πρᾶξιν τινα τῶν ἡμετέρων μαθητῶν, ἥτις κατὰ τὸ ἠθικὸν αὐτῆς καὶ ἀξία εἶναι, νομίζω, τοῦ δημοσίου ἐπαίνου, καὶ πρὸς τὴν γνώμην τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων συμφωνεῖ. Ἀπορὸς τις μαθητῶν ἐν τῷ σχολεῖν τούτῳ, κατὰ μὲν τὰ παρελθόντα ἔτη ἐδραβεύθη δις, τοῦ πρώτου ἀξιώθεις βραβεῖον, καὶ τῆς ἀνηκούτης εἰς αὐτὸ χρηματικῆς βοηθείας· ἀλλὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἀποτυχὼν διὰ περιστάσεις, ἐστερήθη τῆς μικρᾶς ἐκείνης ἀμοιβῆς. Οἱ λοιποὶ βραβευθέντες κατὰ τὸν διαγωνισμὸν, καὶ τοὶ μὴ εὐτυχέστεροι τὴν χρηματικὴν περιουσίαν, τιμῶντες ὁμῶς τὴν ἀξίαν τοῦ ἀποτυχόντος συμμαθητοῦ, καὶ γινώσκοντες τὰς βιωτικὰς αὐτοῦ χρείας, ἵνα μὴ ἐγκαταλείψῃ τὸ στάδιον τῆς τέχνης, ἀπεφάσισαν ἅπαντες νὰ καταβάλωσιν οἰκειοθελῶς ἐκ τῶν μικρῶν αὐτῶν ὑποτροφῶν τῶν δέκα καὶ δεκαπέντε δραχμῶν ἀνάλογον ποσόν, καὶ νὰ χρηγῶσι τοῦτο εἰς αὐτὸν κατὰ μῆνα ὡς συνδρομὴν, ἕως οὗ τὸ Σ. ὑπουργεῖον φροντίσῃ περὶ καταλλήλου βοηθείας καὶ συντηρήσεως τοῦ ἀτυχοῦς τούτου νέου, ἀναπήρου μάλιστα ὄντος τὸ σῶμα. Τοιαύτη ἀγαθὴ πρᾶξις, φίλοι νεανίαι, δημοσιεύεται σήμερον παρ' ἐμοῦ εἰς τὴν παροῦσαν σεβαστὴν ὁμήγυριν ὡς τὰ μέγιστα ἀξίεπαινος καὶ πρέπουσα εἰς μαθητεύοντας καλλιτέχνας. Ἀκολουθεῖτε τὸν αὐτὸν πρὸς τὴν τέχνην ζῆλον, μὴ ἀποκάμνετε βλέποντες σχολιὰν καὶ δύσδοτον τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιτυχίας ὑμῶν καὶ ἀποκαταστάσεως· ἔχετε τὴν πεποιθήτην ὅτι οἱ πόνοι καὶ αἱ κακουχίαι ὑμῶν θέλουσιν ἐκλείψει, ὅταν φθάσητε διὰ τῆς ἐπιμελείας εἰς τὸ τέρας. Ἡ Σεβαστὴ Κυβέρνησις προνοεῖ ὑπὲρ ὑμῶν συντόμως· ὁ νῦν προϊστάμενος ἡμῶν ὑπουργὸς καὶ πρωθυπουργὸς Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος, γνωστὸς διὰ τὴν δραστήριον προστασίαν παντός τοῦ εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ ἔθνους συντείνοντος καλοῦ, αὐτὸς, ὅστις πρὸ δέκα ἔτων εἶδεν ὡς ἐν ἐμβρύῳ τὴν πρώτην ἐκθεσιν τῶν ὑμετέρων ἔργων, συνισταμένην εἰς μόνας μικρὰς καὶ στοιχειώδεις ἀντιγραφὰς ἐκ χαλκογραφῶν, καὶ δύναται σήμερον νὰ ἐκτιμήτῃ τὴν ἑκτοτε γινομένην πρόοδον, βεβαιωτάτην καὶ προθυμοτάτην ἔδωκεν ὑπόσχεσιν περὶ τῆς ταχείας θεραπείας τῶν προτεινομένων ἐλλείψεων. Οἱ πλούσιοι ὁμογενεῖς ἡμῶν, ἂν καὶ μακρὰν, εἰς ὑμᾶς ἀποβλέπουσιν, καὶ τὴν προκοπὴν ὑμῶν ποθοῦσι καὶ χαίρουσιν, ἀκούοντες τὰς καθ' ἑκάστην ἐν Ἑλλάδι γινόμενας προόδους· ὁ μέγας τῶν τεχνῶν εὐεργέτης καὶ ἐπ' ἀρετῇ ἐφάμιλλος τῶν ἀρχαίων, ὁ αἰδιδίμος Νικόλαος Στουρνάρης ἠνέωξε στάδιον νέον φιλογενείας τῆς ὁποίας μνηταὶ θέλουσιν ἀναδειχθῇ. Ἐλπίζω, καὶ ἄλλοι πολλοί· ὁ ἔρος τῆς πατρίδος ἐν Ἑλλάδι κατὰ πρῶτον ἐπλάσθη, καὶ ἐν ταύτῃ ἐδοξάσθη καὶ ἐθεοποιήθη, τὸ φυσικὸν τοῦτο προῖον ἐξ ὧν ἔχομεν ἀπείρων δειγμάτων, δὲν ἐξέλιπε τῆς οἰλῆς ἡμῶν πατρίδος· ὡς ἐνεργῶμεν λοιπὸν ὅλῃς δυνάμεσιν ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ὡς εὐγνωμονῶμεν πάντοτε πρὸς τοὺς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ καλλιτεχνικοῦ τούτου ἐδάφους, ὑπὸ τὴν κραταιὰν αἰγίδα τοῦ φιλοτέχνου καὶ ἀλη-

θοῦς προστάτου πάσης Ἑλληνικῆς εὐκλείας τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

—ο—

ΙΣΟΤΗΣ. Εἰπέ ποτε βεζίρης τις πρὸς σουλτάνον· Πάντες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ προφήτου· διὰ τί λοιπὸν σὺ μὲν ἔχεις θρόνον, ἐγὼ δὲ μόνον σοφᾶν, σὺ μὲν αὐτοκρατορίαν, ἐγὼ δὲ μόνον ἐπαρχίαν;

— Ἴσως ἔχεις δίκαιον, ἀπεκρίθη ὁ σουλτάνος· αὐρίον θέλεις ἔχει καὶ τὸν θρόνον καὶ τὴν αὐτοκρατορίαν μου, ἐὰν κατορθώσῃς νὰ καταστήσῃς πραγματικῶς ἴσους ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἐξελθὼν τότε ὁ βεζίρης πλήρης χαρᾶς, διεκήρυξεν ἀμέσως δημοσίᾳ τὴν ἰσότητά ὅλων τῶν τέκνων τοῦ Μωάμεθ. Μετὰ μικρὸν δὲ ἀπήντησε παστᾶν ὅς τις ἠρώτησεν αὐτόν· — Διατί ἔχεις ἐπαρχίαν ἐν ᾧ ἐγὼ ἔχω μόνον πόλιν, καὶ διὰ τί ἡ κίδαρίς σου εἶναι ἀδάμαντοκόλλητος, ἐν ᾧ ἡ ἰδική μου ἔχει μόνον χρυσόν;

— Αὐρίον, ἀπεκρίθη ὁ παστᾶς, θέλεις ἔχει καὶ τὴν ἐπαρχίαν καὶ τοὺς ἀδάμαντάς μου.

Καὶ ὁ παστᾶς ἦτο ὅλως χαρᾶ, ὅτε λοχαγὸς τις εἶπε πρὸς αὐτόν·

— Διὰ τί σὺ μὲν ἔχεις στρατὸν, ἐγὼ δὲ μόνον λόχον· διὰ τί φέρεις χρυσόν εἰς τὴν κεφαλὴν, ἐν ᾧ ἐγὼ μόνον μέταξιν;

— Αὐρίον, ἀπεκρίθη ὁ παστᾶς, θέλεις ἔχει καὶ τὸν λόχον καὶ τὸν χρυσόν μου.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὑπολοχαγὸς τις εἶπε πρὸς τὸν λοχαγόν·

— Ἐν ὀνόματι τῆς ἰσότητος, θέλω τὸν λόχον καὶ τὰ παράσημά σου.

Καὶ τις ἵππεὺς πρὸς τὸν ὑπολοχαγόν·

— Θέλω τὸν βαθμὸν καὶ τὸν μισθόν σου.

Καὶ τις πεζὸς πρὸς τὸν ἵππεά·

— Δός με τὸ ἄλογον καὶ τὴν σπάθην σου, καὶ λάβε τὸ πυροδόλον μου, τὸ ὅποιον εἶναι βαρὺ.

Καὶ πάντες ἀπεκρίνοντο· — Αὐρίον θέλεις τὰ λάβει. — Διότι ὅλοι ἠθελον νὰ γίνωσιν ἴσοι μετὰ τὸν ἀνώτερόν των, χωρὶς νὰ ἐνθυμηθῶσιν ὅτι ἕμενον ἄλλοι κατώτεροι αὐτῶν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ πάντες εἶχον ἀνώτερον, οὐδεὶς δὲ ἠθέλε νὰ μείνῃ κατώτερος, ἠθέλησαν νὰ ὑψωθῶσι πάντες, ἐν ὀνόματι τῆς ἰσότητος.

Καὶ τούτων γινομένων τρομερὸς πόλεμος ἐμφύλιος ἐξήφθη· καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἀδύνατον νὰ συνεννοηθῶσι μετὰξὺ των, ἀλληλοσφαγούντο ὡς θηρία· οἱ νικηταὶ ἐμάχοντο περὶ τῶν λαφύρων τῶν ἠττηθέντων, καὶ ἡ ἀνισότης ἐγένετο καταφανέστερα μετὰ πᾶσαν νίκην.

Ἀλλὰ μίαν τῶν ἡμερῶν πτωχὸς τις ὑπηρέτης ὅστις εἶχεν ἐμμείνειν εἰς τὴν θέσιν του, χωρὶς ν' ἀναβλέψῃ εἰς τὴν τῶν ἄλλων, εἶπε ταῦτα πρὸς τοὺς ἐκθρονισθέντας σουλτάνους, τοὺς γυμνωθέντας βεζίριδας, τοὺς καθαιρεθέντας πασάδας, τοὺς ἀνευ λό-

γων λοχαγούς, τοὺς πεζοὺς ἵπκεις, καὶ τοὺς ἀόπλους πεζοὺς·

— Ἐκαστος ὑμῶν ἐνόμιζεν ἑαυτὸν εὐτυχέστερόν μου· καὶ ὅμως ἐγὼ εἶμαι σήμερον εὐτυχέστερος πάντων. Ἐννοεῖτε δὲ διὰ τί; διότι ὑπάρχει προφήτης ἀνώτερος τοῦ ὑμετέρου προφήτου, εἰπὼν ταῦτα· « Ἡ κέδρος προστατεύει τὴν κορυφὴν τοῦ ὕσσωπου, καὶ ὁ ὕσσωπος τρέφει τὴν ῥίζαν τῆς κέδρου. Ἔχουσιν ἄρξ ἀμφοτέρω τῇ; ἀνάγκης ἀλλήλων, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἰσότης. Θέλουσιν ὑπάρχει ἀείποτε πένητες μεταξὺ ἡμῶν, διότι ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Μακάριοι οἱ κλαίοντες ὅτι γελάσουσιν. Οὐαὶ τοῖς λαμβάνουσιν ἐνῶ ἔπρεπε νὰ δίδωσι· διότι εὐκοπώτερον ἔστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλοῦσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦ.

Καὶ ὁ εἰπὼν ταῦτα προφήτης εἶναι ὁ Θεὸς μου, ἀπεκρίθη ὁ ὑπηρέτης σφραγισθεὶς διὰ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ. Ὁ καθηγητὴς Κ. Παν. Ἀντωνιάδης συνέστησεν ἐν Ἐρμούπολει Σύρου Ἐμπορικὸν ἐκπαιδευτήριον. Οὕτω πῶς ἐκπληροῦται ἡ εὐχὴ ἥν ὁ πολυμαθὴς συγγραφεὺς τοῦ διὰ τῆς Πανδώρας ἐκδιδομένου περὶ δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἄρθρου, ἐξέφρασε περὶ τὰ τέλη τοῦ β' μέρους τοῦ ἁρθρου τούτου· διότι ἐν τῷ νέῳ τούτῳ καταστήματι, πρὸς τοῖς ἄλλοις μαθήμασι θέλει διδάσκεισθαι καὶ τὸ ἐμπορικὸν δίκαιον, καὶ ἡ διπλογραφία, καὶ ἡ Γαλλικὴ, καὶ ἡ Ἀγγλικὴ, καὶ ἡ Γερμανικὴ.

Ὁ ἱδρυτής, γνωστὸς καὶ διὰ τὴν μάθησιν, καὶ τὸν περὶ τὰ καλὰ ζῆλον αὐτοῦ, ἐξέδωκε *Κανονισμὸν*, ὁρίζοντα καὶ τὰ περὶ μαθημάτων καὶ τὰ περὶ μαθητῶν, ἐξ οὗ ἀριστα οἰωνίζομεθα περὶ τῶν καρπῶν οὓς θέλει ἀποφέρει τὸ *Ἐμπορικὸν ἐκπαιδευτήριον*. Εἰς τοῦτο, καὶ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ἐκπαιδευτήριον τοῦ Κ. Γ. Παπαδοπούλου ἀς στέλλωσιν οἱ γονεῖς τὰ νεκρὰ τέκνα των, καὶ οὐχὶ εἰς λύκεια ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ὡς εἰς τὸ ἐν Μεσίτῃ τοῦ ἀγίου Ἰουλίου κηρῶ, ὅπου καὶ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα, καὶ τὰ πρὸς τὸ πατριὸν δόγμα, καὶ τὰ πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτοὺς αἰσθήματα κινδυνεύουσι.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ.

— 0 —

« Je n'ose prononcer son nom : il y a là un son douloureux ; mais la larme brûlante, qui maintenant sillonne ma joue révèle les pensées profondes qui habitent dans le silence de mon cœur.

BYRON.

Φεύγουν αἱ ὥραι, τὰς μετρᾷ ἡ κλαίουσα ψυχὴ μου·
Παρέρχονται, ὡς σβύνεται τοῦ κώδωνος ὁ ἤχος
Τὸ βράδυ εἰς τὰς στενωπούς.
Ὁ λόφος πνέει ἄρωμα ἀγρώστιος καὶ θύμου,
Μόνον ἐκεῖ με ὁδηγεῖ βαδίζοντ' ἀνησυχῶς
Ὁ πολυπλάγητός μου ποῦς.

Ἰστάμενος σιωπηλὸς εἰς βράχου γυμνοῦ νῦτα
Εἰς τοῦρανον περιπλυνῶ τὸν κυανόχρουν θόλον
Περίλυπα τὰ ὄμματα.

Μαραίνονται τοῦ λυκαυγους κ' ἐκπνέουσι τὰ φῶτα·
Ἐν ἄστρον ἐπιφαίνεται μακρόθεν φεγγαδόλον
Μὲ μιδιῶντα χρώματα.

Μ' ἐκείνην συναντήθημεν τὸν παρελθόντα μῆνα
Ἐκεῖ εἰς τὸν ἀνθόσπρωτον κατήφορον ἐν βράδυ·

Κ' ἐνῶ ἀόρατον πτηνὸν,
Εἰς τὰς σκιὰς κ' εἰς τὴν σιγὴν τοῦ δάσους ἐκελάζει,
Τὰ ὄμματ' ἀπὸ δούσαν λουόμενα ἀκίνα
Ἀνύψου πρὸς τὸν οὐρανόν.

Καὶ ὅτε ἀνεκάλυψε τὸν προσπιλὴ ἄστρα,
Ἐκείνη μὲ τὸν ἔδειξε, ἀπὸ τ' ἀγνάτης χεῖλης
Φωνὴ ἐξῆλθε πάλλουσα,
Τοῦ κελαδοῦντος πετεινοῦ φωνὴ λιγυροτέρα.
Ἦτις μ' ἐκλόνει τὴν ψυχὴν, μ' ἐπλόγιζε, μ' ὠμίλει
Λυπούσα καὶ ἀγάλλουσα.

Κ' ἐνῶ τὸ αἶμα ἤκουον, καὶ τὴν φωνὴν ἡ αὔρα
Εἰς τῶν πτηνῶν τὴν ἀκοὴν διέχυνεν ἡσύχως,
Θρόμβοι δακρύων διαυγαῖς
Τὰ ὄμματά της ἔξαρνα ἐθόλωσαν τὰ μαῦρα,
Καὶ πένθιμον προαίσθημα μ' ἐξύπνησ' ἐνδομύχως
Φθόγγος τοῦ στήθους της πνιγῆς.

Καὶ ὅσους λόγους ἡ καλὴ μὲ εἶπε τότε νέα,
Καὶ ὅσα τὴν καρδίαν της αἰσθήματα γενναῖα
Δείσισαν κ' ἐκλόντισαν,
Καὶ ὅσα τότε θάκρυα ἐχύθησαν, καὶ ὅσα
Ἐξέφρασαν ἡ ἔκστασις, ἡ λύπη ἡ σιωπῶσα,
Καὶ ὅσα ἐκοινώνησαν

Αἱ ἀπὸ πῦρ οὐράνιον ψυχὰς μας θερμανθεῖσαι,
Τῶν φωτεινῶν ἐρώτων μας σὺ μόνος μάρτυς εἶσαι,
Ὡ ἄστρον μου ἐσπερινόν,
Τὰ μυστικὰ αὐγάσματα μακρόθεν σελαγίζον,
Καὶ ὄνειρα ἐρατεινὰ τὸ βράδυ ἐνθυμίζον
Τὸν διαδότην τῶν βουνῶν.—

Ὅλα παρήλθον. Τὴν χαρὰν κατέφαγεν ὁ πόνος,
Καὶ τ' ἀνθή τῶν ἐλπίδων μας κατέστρεψε συγχρόνως
Μετὰ ἀνοσιότητος

Ἦ πρόληψις, ἡ τὴν μικρὰν θωπεύουσα καρδίαν,
Καὶ μὲ πατήριον χρυσὸν κερνώσα τὴν μωρίαν
Τῆς κρύας ματαιότητος.

Ἀλλ' ἡ ψυχὴ μου τῆς ἀγνῆς ψυχῆς της ἤδη πλήρης
Συγκεντρωμέν' εἰς ἑαυτὴν ὀρίζοντας μονήρεις
Καὶ ὑψηλοῦς περιζηταῖ

Μὲ τὸ γλυκύ της ὄνειρον ἀρέσκειται νὰ βῇ
Μὲ τῶν δασῶν τοὺς στεναγμοὺς ἰδοὺ ταθῶς νὰ κλαίῃ,
Νὰ φρίσσει καὶ ν' ἀκινήτῃ,

Ὡς εἰς τὰ ψιθυρίσματα τῆς αὔρας ν' ἀκροᾶται
Φωνὴν, ἥτις γαλήνιος εἰς οὐρανὸν πετάται
Παρηγορίαν πνέουσα,

Ὡς αἴφνης νὰ περιζητῇ ἐντὸς παρεκκλητοῦ
Μορφὴν, ἥτις ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου
Σιγᾷ εἰς ὄναρ ῥέουσα.

Ἦ ὡς, ἐνῶ εἰς ἔρημον τὸ κύμα παραλίαν
Κρυφοστενάζει, νὰ ζητῇ τὴν μυστικὴν αἴταν
Τοῦ φλοίσβου τοῦ περιπαθοῦς·

Ἦ ὡς νὰ κατεπλήσσεται, ὅταν ἀστὴρ διάντων
Σβύνεται τόξον φλογερὸν ἀρματικῶς χαράττων
Εἰς τῶν αἰθέρων τοὺς βυθοὺς.

Ἦ τέλος ὡς εἰς ἔκστασιν ἀγγελικοῦ ὄνειρου
Νὰ θεωρῇ εἰς πτέρυγας φερόμενον σαπφείρου
Τὸ πνεῦμα τὸ παρήγορον,
Ποῦ τὴν ψυχὴν τοῦ ποιητοῦ ἀσπάζεται καὶ χαίρει,
Ὅτι ἐκεῖ ποῦ ἄχραντος ὁ ἔρως ζῇ τὴν φέρει
Μὲ πέτασμα ἐγρήγορον!

Ἰούλιος, 1850.

Χ. Α. ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ.

— 0 —